

GRADIMO EVROPU SA DJECOM I ZA DJECU

www.wildwebwoods.org

Divlja šuma weba – Online igra za djecu o bezbjednosti na internetu

Vodič za nastavnike

Gradimo Evropu sa djecom i za djecu
www.coe.int/children

COE
OF EUROPE
CONSEIL
DE L'EUROPE

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH,
Save the Children Norway | oneworldsee - oneworld platform for southeast europe
2010

www.wildwebwoods.org

Divlja šuma weba –

Online igra za djecu o bezbjednosti na internetu

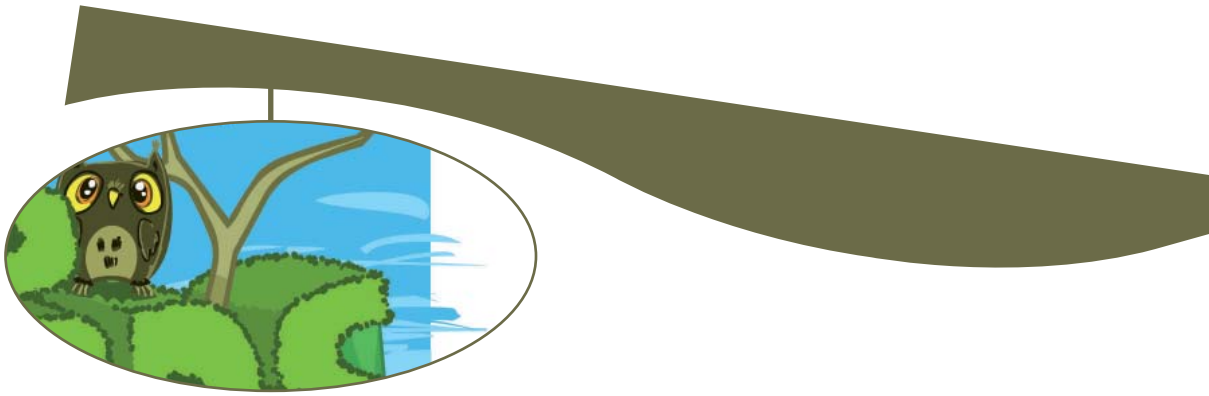
Vodič za nastavnike

Gradimo Evropu sa djecom i za djecu

www.coe.int/children

COUNCIL OF EUROPE   CONSEIL DE L'EUROPE

GRADIMO EVROPU SA DJECOM I ZA DJECU

Sva prava su zadržana. Nijedan dio ove publikacije se ne može prevesti, reproducirati ili emitovati, u bilo kojoj formi ili bilo kojim elektronskim (CD-Rom, Internet, i sl.) ili mehaničkim sredstvima, uključujući fotokopiranje, snimanje ili drugi sistem za čuvanje i pregled informacija, bez prethodno izdate pismene saglasnosti Odjela za javne informacije i publikacije pri Direktoratu za komunikacije (F-67075 Strasbourg Cedex, ili publishing@coe.int).

Pripremu ove knjižice izdašno je pomogla Vlada Finske.

“Divlja šuma weba” kreirala je, za potrebe Savjeta Evrope, interaktivna agencija Netzbewegung (www.netzbewegung.com) iz Ettlingena, Nemačka

Verzije ovog teksta na engleskom i francuskom jeziku smatraće se zvaničnim verzijama.

Korice i grafička priprema: Document and Publications Production Department, Council of Europe

Ilustracije je pripremio Nils Kunath iz Netybeuwegung (Ettlingen, Nemačka).

Council of Europe, February 2010

Sadržaj

Uvod – O igri	5
Prva lekcija –Početak - Vodič za igranje igre	9
Druga lekcija – Online identitet	19
Treća lekcija - Učimo o dječjim pravima	23
Četvrta lekcija - Zavisnost	25
Peta lekcija - Privatnost	27
Šesta lekcija - Bezbjednost	29
Sedma lekcija – Dječja prava u stvarnom svijetu	31
Osma lekcija - Elektronski grad Kometa	33
Odabrana lektira	35

O igri

Uvod

Online igra “Kroz divlju šumu weba” proizvedena je u sklopu programa “Gradimo Evropu sa djecom i za djecu” Savjeta Evrope, sa ciljem da pomogne djeci u uzrastu od 7 do 10 godina da razumiju šta je internet i steknu vještine potrebne da bi postali mudriji korisnici interneta.

Takođe, igra ima za cilj da pomogne djeci da razumiju osnovni koncept ljudskih prava, da nauče koja su njihova prava i kako da poštuju prava drugih. Namjenjena je za pomoć djeci u dostizanju nivoa znanja kako bi mogla da se zaštite od nasilja.

Kroz divlju šumu web koristi mogućnosti za interaktivno učenje i učenje stimulirano istraživanjem koje nudi internet, a istovremeno obrađuje pitanja vezana za elektronsku sigurnost i ljudska prava. U igri, mladi igrači se prihvataju zadatka da stignu do e-grad (Kometa), mjesto zabave, mira i slobode. Ali prvo moraju da prođu preko divljine interneta, šume pune avantura, a ponekad i opasnosti. Igrači će proputovati kroz 4 grada na putu ka e-gradu, usput sakupljajući novčiće koji će im omogućiti prelazak na sljedeći nivo. Mogu se sakupljati novčići za informacije (Info), Privatnost, Svijest i Sigurnost. Svaki put kada igrači pokupe novčić, dobijaju važne informacije o elektronskoj sigurnosti i dečjim pravima.

Kako napreduju kroz igru, igrači su suočeni sa dilemama koje zahtijevaju pažljivo razmišljanje o svojim akcijama. Pitanje povjerenja, jedno od ključnih pitanja e-sigurnosti, javlja se stalno kroz igranje. Zbog toga bi bilo dobro da se pripreme dopunski nastavni materijali o toj temi.

Kako internet postaje sve više sveprisutan, naša djeca postaju sve nesigurnija u korištenju interneta. Nema sumnje da internet nudi mnoge pogodnosti i koristi, ali svakako postoje sa njima povezani rizici. Te rizike često klasificiramo u tri ključne oblasti: kontakt, sadržaj i ponašanje.

Kontakt se odnosi na djecu i mlade ljude koji pričaju i komuniciraju sa nepodobnim ljudima preko interneta. Istraživanja pokazuju da ta komunikacija može dovesti do toga da se djeca sretnu sa online kontaktima i u stvarnosti. Internet, isto tako, omogućava kontakte između velikog broja pojedinaca u isto vrijeme, što je, nažalost, dovelo do porasta siledžijskog ponašanja sličnog onome na koje možemo da naiđemo u školskom dvorištu, a veliki broj djece postali su žrtve cyber-nasilja. Dalje, fenomen društvenog umrežavanja znači da postoji veća mogućnost za djecu da se umiješaju u grupe sa ljudima različitih uzrasta, što predstavlja rizik podobnosti takvih kontakata.

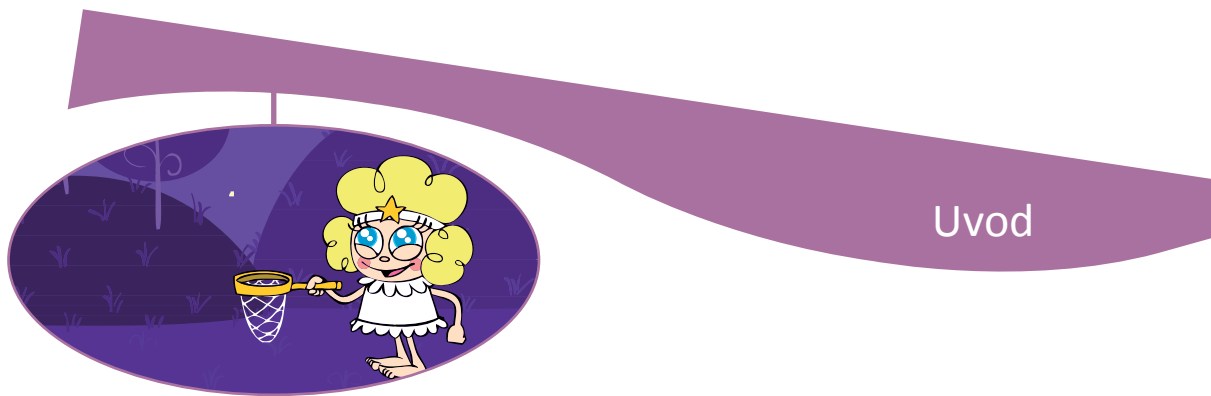
Categorija kontakt takođe se odnosi na komercijalne organizacije koje ciljaju na djecu i mlade ljude sa namjerom da ih eksploatišu. Djeca i mladi treba da razumiju da možda ne komuniciraju sa osobom sa kojom misle da komuniciraju dok su na internetu.

Sadržaj se odnosi na materijale do kojih djeca i mladi mogu lako doći preko interneta, mada su ti isti materijali predmet propisa koji otežavaju pristup djeci i mladima u stvarnom svijetu. Takođe je važno shvatiti da i djeca proizvode sve više materijala, a da uvredljivi i nepristojni komentari namjenjeni jednoj osobi u žaru trenutka mogu biti rašireni do miliona ljudi i da zauvijek ostanu na internetu.

Ponašanje se odnosi na način na koji se djeca ponašaju na internetu. Nažalost, veliki broj djece i mladih priznaju da se na internetu ponašaju mnogu drugačije od toga kako bi se ponašali u stvarnosti. Istraživanja pokazuju da, zbog nedostatka direktnog vizualnog kontakta u online komunikaciji, mladi ljudi se oslobađaju svojih inhibicija i mogu da se uključe u tipove ponašanja koje ne bi ni uzimali u obzir u stvarnom svijetu. To je veliki izazov za roditelje i nastavnike. Djeca i mladi treba da razumiju da njihovo ponašanje na internetu može dovesti do posljedica u stvarnosti.

Znajući da djeca imaju sve više dostupnih načina za pristup internetu, na primjer preko igrica i mobilnih telefona, bitno je shvatiti da se e-sigurnost ne odnosi na zabranu korištenja određenih tipova tehnologije, već na jačanje djece osiguranjem situacija u kojima mogu da uče i da razviju ponašanje koje im je potrebno kako bi ostali bezbjedni dok su na internetu. Djeca će uvijek naći načina da pristupe tehnologijama koje žele da koriste, i ako to ne mogu da urade iz škole ili kod kuće, naći će neki drugi način. Korištenje Kroz divlju šumu weba omogućiće vam da svojim učenicima prenesete bitne poruke od e-sigurnosti na interesantan način koji privlači njihovu pažnju i želju da se uključe.

Pripremne aktivnosti prije igranja

Prije nego što djeca počnu da igraju igru, mogu da urade sljedeće opšte aktivnosti na temu interneta

Šta je internet? (5 minuta)

Podijelite djecu da rade u parovima i da onda objasne šta oni misle šta je internet. Neka razmisle kako funkcioniра, a recite im da će svoja razmišljanja iznijeti pred čitavim razredom.

Pozitivne i negativne strane interneta (10 minuta)

Zatražite od djece da, radeći u većim grupama, izlistaju i razgovaraju o dobrim stranama interneta. Za šta oni koriste internet? Koje su neke od njihovih omiljenih strana na internetu? Za one kojima je to teško, neke od smijernica mogu da budu: igrice, komunikacija, gledanje televizije, traženje informacija, šoping, itd. Dajte djeci papiriće za ovu aktivnosti i onda cijeli razred može da grupira rezultate u tri grupe: sadržaj, kontakt i ponašanje, koje smo naveli ranije.

Zatražite od djece da, radeći opet u većim grupama, izlistaju i razgovaraju o ne tako dobrim stranama interneta. Ohrabrite ih da budu potpuno otvoreni i iskreni i pokažite im kako da kreiraju mentalnu mapu, ili da iskoriste drugi metod po želji, kako bi zabilježili svoje ideje. Pitajte svaku od grupa da odabere jednu od pozitivnih strana interneta koje su odabrali i podijele je sa ostalima. Uradite isto i sa negativnim stranama, ali takođe tražite od učenika da razmisle koji je najbolji način da sebe i druge zaštite od tih opasnosti. Objasnite da će igrati online igru koja će rasvijetliti neka od pitanja koja su i sami postavili.

Povezivanje (1 minut)

Pitajte učenike da objasne kako se povezuju na internet. Da li svi to rade na isti način? Veliki broj djece počinje da koristi mobilne uređaje, a neka djeca su zaista domišljata u pronalaženju načina da se uključe na internet.

Koliko različitih načina povezivanja na internet djeca mogu da navedu u jednoj minuti?

Kompjuter, prenosni kompjuter (laptop), Play station, x-box, Nintendo DS konzole, wii, PSP, i-pod, mobilni telefon...

Razmijenite neke od rezultata i nalaza ovih pripremnih aktivnosti prije igranja; to može da doprinese boljem razmatranju interneta u razredu.

Početak - Vodič za igranje igre

Prva lekcija

Ovaj plan časa objašnjava kako da koristite igru i vodi vas, korak po korak, kroz različite nivoe igre.

Idite na <www.wildwebwoods.org>

Odaberite jezik na kojem ćete igrati igru. Igra je trenutno dostupna na više od 20 jezika.

Sačekajte da se igra snimi. Pojaviće se sljedeća početna stranica (slika ispod).

Početna stranica nudi nekoliko mogućnosti.

“O igri” nudi kratke informacije o ciljevima igre i njenog razvoja.

“Kako funkcionira” objašnjava osnovne informacije o ciljevima igre i navigaciji u igri.

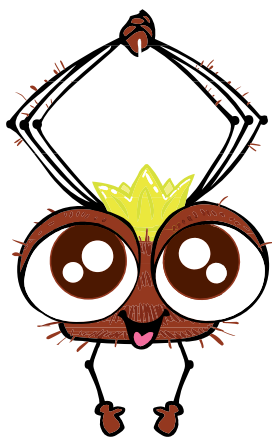
Prva lekcija

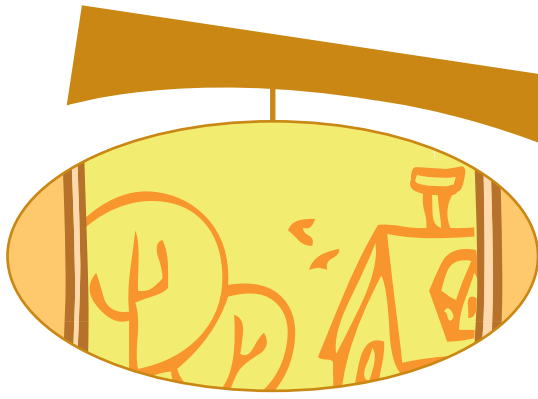
„Učitavanje igre“ dozvoljava da nastavite igru koju ste već igrali - može se sačuvati igra i kasnije produžiti igranje iz te tačke.

„Posjeti e-grad „Kometa“ kao gost/gošća“ dopušta igraču da ode direktno u e-grad kao gost. U gradu će vidjeti ambasade Slovačke i Švedske i moći će da sakupe novčiće e-grada. Mada igrači mogu vidjeti različite igre, neće moći da ih igraju zato što su registrirani kao gosti.

„Započni igru“ – kliknite na dugme „Započni igru“v da počnete sa igranjem - dobro bi bilo da cijela grupa ili razred prođe kroz ovaj dio igre zajedno. Trebaće vam najmanje 20 minuta da vaš razred razumije i savlada koncept igre. Ponovo, dotadašnji napredak u igri možete snimiti u svakom trenutku.

Pojaviće se W@b, mali pauk, sa korisnim savjetima kako nastaviti dalje. Prvi zadatak je povezivanje kompjutera na internet. To radimo priključivanjem kablova u prave utičnice. Igrači će znati da su uspjeli kad se upale svjetla na monitoru i routeru, i zasvijetli natpis „computer on“.

Prva lekcija

Unošenje "ličnih" informacija

Ovdje objasnite djeci šta će se sljedeće desiti i dopustite im da otvore svoje registracije za igru. Od svakog igrača se traži da unese nadimak, uzrast i zemlju iz koje dolaze.

Nadimak i uzrast se unose korištenjem tastature, a država se bira na listi u padajućem meniju. Kada unesu tražene podatke, mogu da pregledaju šta su popunili prije nego što potvrde klikanjem na dugme OK.

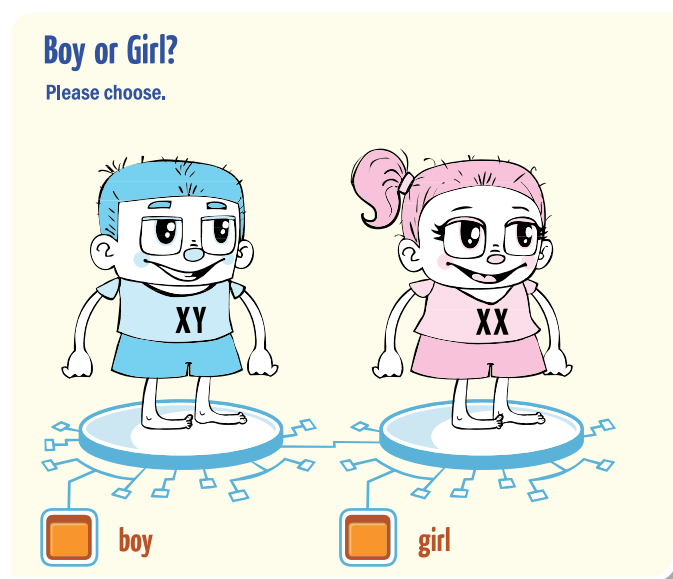
Ovdje možete da započnete razgovor o tipu informacija koje djeca hoće da iznesu na internetu. Kada biraju nadimak, najbolje bi bilo da odaberu nešto što neće pomoći drugima da otkriju njihov identitet. Sa starijom djecom možete o ovoj temi razgovarati u više detalja. Da li su smislili neka imena?

Možete igrati kratku igru u kojoj će svi učenici odabrati svoje nadimke. Kad odaberu nadimke, provjerite da li druga djeca mogu da ih identifikuju preko tih nadimka. Objasnite djeci da je dobra ideja koristiti informacije koje će znati samo pravi drug.

Takođe pogledajte Drugu lekciju o online indentitetu, i Petu lekciju o privatnosti za više informacija i aktivnosti na ovu temu koje možete sprovoditi u razredu.

Rod

Sljedeće što igrači treba da odluče je da li će igrati kao dječaci ili kao djevojčice. Ovo je još jedna mogućnost za razgovor o implikacijama davanja lažnih informacija, glavno, da ako sami odluče da preuzmu drugi identitet, da to isto mogu uraditi i drugi.

Izbor junaka/kinje

Od igrača se traži da odaberu junaka/kinju koji će ih predstavljati u igri kako bi mogli da igraju. Mogu odabrati između rendžera, viteza, mađioničara i gusara, a onda i odabrati boju kose, kože i očiju.

Whom would you like to be?

Choose the virtual hero you like best. Click on the arrows to choose from different characters. You can also pick from different colours for the hair, the eyes and the skin. Just click on the colour-fields to change. Now simply create and choose the character you like best.

Igranje

Sada su spremni da počnu da igraju. Sačekajte da se otvori vrata i da se pojavi W@b i objasni šta treba da se uradi. Igrači treba da pakupe ključ i pronađu put kroz šumu do vrata koja vode u grad. Treba da paze da u šumi ne naiđu na nekog drugog lika, zato što će izgubiti ključ i moraće da ga pakupe ponovo (igra ih vraća na početak).

Igrači će odmah spaziti ključ i jedan svitak. Koristeći strelice kursora, mogu da odu do tih predmeta i pakupe ih.

Igra ima tri nivoa - Entertejnija, Infotopija i Komunikadija. Kada prođu sva tri nivoa, igrači mogu da uđu u e-grad Kometu.

Dok prolaze kroz svaki od nivoa, igrači nailaze na novčiće i svitke koje treba da sakupe kako bi mogli da produže dalje. Više detalja o tome kasnije u ovom tekstu. Djeca pokreću svoje likove koristeći strelice na tastaturi. Djeca sa slabijim motoričkim vještinama će možda zahtijevati dodatnu podršku.

Potrebno je najmanje sat vremena da se završi igra, a napredak u igri se može snimiti kako bi igrači u drugoj sesiji mogli da nastavie sa onog mjesta gdje su prekinuli igru. Igra se može snimiti u svakom trenutku, klikanjem na dugme Sačuvaj igru i unošenjem nadimka igrača.

Prva lekcija

Svitci

Tokom igre, igrači mogu da sakupljaju svitke. Postoji 6 različitih svitaka:

- Svitak znanja
- Svitak zaštite
- Svitak učešća
- Svitak pravde
- Svitak obrazovanja
- Svitak zdravlja.

Svaki svitak predstavlja neko pravo koje pripada djeci. Igrači mogu pomoći drugoj djeci na koju naiđu dok prolaze kroz igru korištenjem tih svitaka. Prvi svitak je Svitak znanja. Svitak znanja govori djeci koja su njihova prava. U ovom prvom dijelu, vidjeće takođe i Svitak zaštite, koji djeci daje pravo da budu zaštićena od svih vrsta nasilja. Igrači koji uspiju da spase i pomognu svojoj djeci na koju naiđu moći će da igraju igru Sakupi svitke u e-gradu.

Tabela ispod prikazuje 6 različitih svitaka koji se mogu sakupiti tokom igre i kako se mogu upotrijebiti da pomognu likovima iz bajke na koje naiđu igrači.

Djeca sa teškoćama u čitanju će možda trebati pomoć da razumiju šta piše na svakom svitku. Ovo je dobra mogućnost za razgovor sa djecom šta to znači, kako bi bolje razumjeli kako upotrijebiti svitke da pomognu drugima unutar igre.

Odabrana prava iz Konvencije UN-a o pravima djeteta

Svitak	Objašnjenje	Nivo	Lik kome pomaže
Znanje	Imate pravo da znate svoja prava. Odrasli takođe treba da poznaju dječja prava kako bi mogli bolje da ih štite.	1 – Entertejnija	Lijepi princ / Žaba
Zaštita	Djeca imaju pravo na zaštitu od svih vrsta nasilja. To takođe znači da odrasli ne mogu da govore stvari koje će učiniti da se djeca osjećaju bezvrijedno ili da smanji njihovo samopouzdanje.	1 – Entertejnija	Ivica i Marica
Učešće	Imate pravo da izložite svoje mišljenje i da vas odrasli poslušaju i da uzmu ono što kažete ozbiljno.	2 – Infotopija	Pepeljuga
Pravda	Imate pravo na pravnu pomoć i pravedan tretman u pravnom sistemu koji poštuje vaša prava..	2 – Infotopija	Ali Baba
Obrazovanje	Imate pravo na dobro obrazovanje. Treba da možete da pohađate školu i da dobijete ohrabrenje da uspijete i da nastavite školovanje dokle god možete. Obrazovanje koje dobijate treba da vam pomogne da razvijete svoje talente i vještine kako bi, kad odrastete, bili odgovorna i tolerantna odrasla osoba. Osoba koja živi u miru i poštuje prava drugih. Ako imate neke posebne potrebe zbog invaliditeta, imate pravo na pomoć koja će vam omogućiti da završite školu i uživete u svim svojim pravima	3 – Komunikadija	Palčić
Zdravlje	Imate pravo na dobru zdravstvenu zaštitu, čistu vodu, hranu i čisto, bezbjedno mjesto za život. Imate pravo da dobijete informacije koje će vam omogućiti da ostanete u dobrom zdravlju. Takođe imate pravo na igru, zabavu i učešće u kulturnom životu.	3 – Komunikadija	Djevojčica sa šibicama

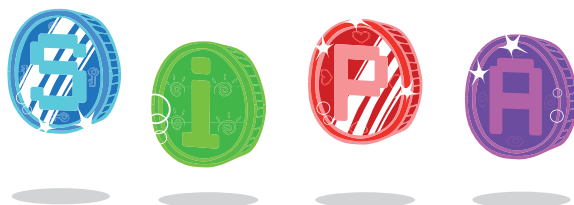

Prva lekcija

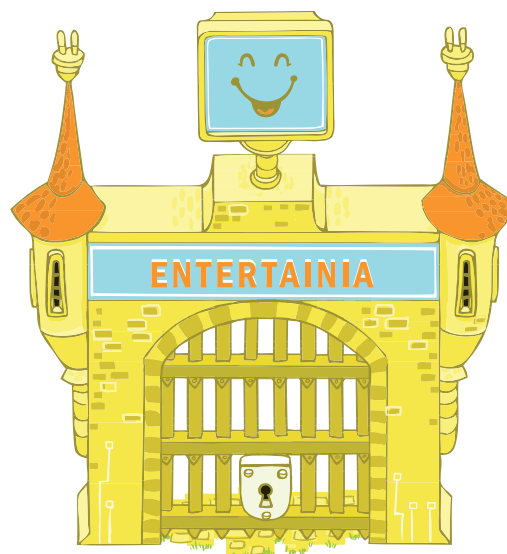
Novčići

Na svakom od različitih nivoa igre ima četiri novčića koje treba sakupiti. Kada igrač pokupi novčić, sa njim je povezan zadatak koji treba obaviti. Možete da pređete na sljedeći nivo samo ako ste sakupili sva 4 novčića. Bitno je podsjetiti djecu da treba da čitaju uputstva koja dolaze sa svakim novčićem pažljivo, zato što ona sadrže važne poruke koje se odnose na e-sigurnost i dječja prava.

Entertenija

- Novčić za bezbjednost – odnosi se na ponude koje su „previše dobre da bi bile istinite“ koje igrači mogu da vide na internetu. Igrači se ohrabruju da probaju i igraju nekebut „besplatne“ igre, da bi brzo shvatili da stvari nisu onakve kakvima su predstavljene. Poenta je da treba da budemo pažljivi kada snimamo nešto sa interneta i da ne zaboravimo na stvari kao što su virusi. .
- Novčić za privatnost – igrači treba da odigraju igru „Catch the Stars“ (Uхватите звезде) – kad završe, od njih se traži da unesu nadimak. Tu igrači počinju darazmišljaju u ličnim informacijama i šta se može odati, a šta ne. Prihvatljivo jeostaviti nadimak, ali ništa više od toga.
- Novčić za informacije – tvaj novčić fokusira se na zavisnost i podsjeća igrače da, mada su kompjuterske igre dobre, mogu da rezultiraju u zavisnosti ako se igraju previše ili prečesto.
- Novčić za znanje – ton je fokusiran na pitanja povezana sa nasilničkim ponašanjem i kvalitetom i vjerodostojnošću informacija na internetu. Ne smijete da vjerujete u sve što vidite na internetu.

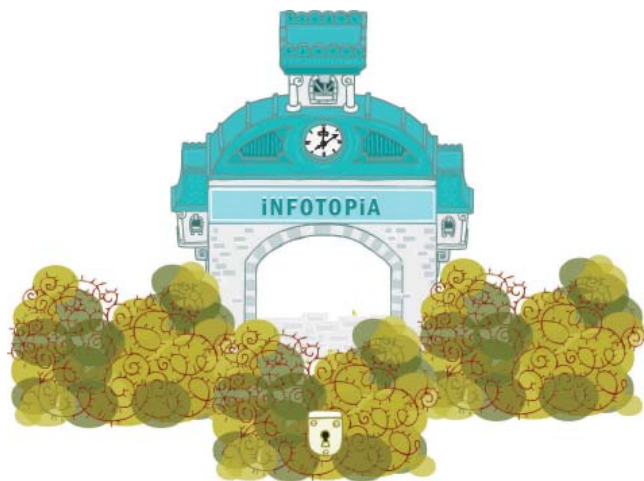

Infotopija

Igrači ponovo treba da pronađu svoj put do gradskih vrata. Moraju se čuvati džinovskih gusjenica i treba da usput pokupe jabuku. Jabuka im treba kako bi uzeli ključ od gradskih vrata od jednog gavrana.

- Novčić za bezbjednost – fokusiran na lozinke sa naglaskom na to koliko je bitno da naše lozinke zaista budu tajne. Podsjeća igrače da dobra i sigurna strong lozinka sadrži brojeve i slova.
- Novčić za privatnost – nakon što su unijeli frazu „Snjeguljica“, pojavljuju se dvije internet stranice. Prvi sajt vas nosi na Prinčev blog gdje je Snjeguljica postavila poruku sa previše ličnih informacija. Bilo bi veoma lako da otkrijemo ko je ostavio poruku i gdje se nalazi.
- Novčić za informacije – dolazi se na pretraživačke mašine i daje neke informacije o bookmarkovima (omiljenim web-stranama). Igrači treba da unesu frazu Snjeguljica.
- Novčić za znanje – omogućava igraču da klikne i uđe u drugu internet stranicu koja je posvećena Snjeguljica prašku za pranje. Tu ima informacija o potrošačkoj svijesti, a može se izvući dobra poenta i o učinku pretraživačkih mašina.

Komunikadija

Igrači treba da pronađu put do gradskih vrata prolaskom kroz ledeni lavirint. Treba da pomjere ledene blokove kako bi došli do izlaza.

- Novčić za bezbjednost - Igrači treba da odigraju igru Vitez Spamobran i da odvoje spam od poruka koje su poslali izvori od povjerenja.
- Novčić za privatnost – fokusiran je na „ćaskanje“, sa simulacijom sobe za ćaskanje (chat) gdje igrač priča sa Pepeljgom. Od igrača se traži da daju svoju adresu. Dobijaju savjete na šta treba da obrate pažnju kada učestvuju u chat-u i da razmisle koje informacije o sebi odaju.

Prva lekcija

- Novčić za informacije – odnosi se na elektronsku poštu i poruke i njihove prednosti. Takođe se odnosi na pitanje neželjena pošta
- Novčić znanja – govori o spamu i kako se boriti protiv njega.

Kada su sva tri nivoa završena, igrači mogu da uđu u e-grad Kometu. E-grad je grad za djecu gde se ona zabavljaju i mogu da dobiju informacije, savjete i zaštitu. Tu mogu da podijele snove, ideje i brige sa drugima, pronađu lakši način za rješavanje problema i sagrade svoj svijet iz snova.

U Kometi treba sakupiti 6 novčića. Svaki od njih odnosi se na drugo pravo djeteta. Djeca bi trebala da su već upoznata sa tim pravima sa kojima su se već susreli na različitim nivoima igre, u svicima koje su sakupili. Za više informacija o e-gradu Kometi pogledajte Osmu Lekciju.

Aktivnosti

Rizici na internetu (10 minuta)

Podijelite djecu ponovo u grupe da razmotre neke od rizika povezanih sa korištenjem interneta. Šta može da pođe po zlu? Koristite papiriće na kojima će djeca zabilježiti svoje misli i grupirajte rizike u 3 kategorije: Sadržaj, kontakt i ponašanje.

Diskusija (15 minuta)

Pričajte o pitanjima koja su pokrenuta u vezi sa novčićima.

Sigurnost – budite pažljivi kada snimate fajlove sa interneta, možda sadrže viruse. (Pogledajte Šestu lekciju za više diskusije i aktivnosti)

Informacije – uvijek čuvajte lične informacije; pazite koliko informacija o sebi odajete. (Pogledajte 5. lekciju za više diskusije i aktivnosti)

Privatnost – ovi novčići navode različita pitanja za koja treba da budemo svjesni, na pri traženju informacija i o zavisnosti od kompjutera.

Prva lekcija

Svijest – nije sve na internetu onako kako izgleda. Djeca mogu da dođu do informacija koje sadrže predrasude i do netačnih informacija. Mogu da pročitaju nepristojne i grube stvari o drugim ljudima.

Objasnite djeci da internet odražava stvarni svijet. Internet koriste i dobri i loši ljudi, ali pridržavanjem nekoliko jednostavnih pravila, mogu da osiguraju svoju bezbjednost na internetu.

Pravila

Djeca će naučiti kako da se brinu o svojoj sigurnosti napretkom kroz igru.

Pitanja koja pokriva prvi nivo uključuju:

Zavisnost – mada je dobro igrati igre, ne dozvolite da previše vremena trošite igrajući ih.

Lične informacije – prihvatljivo je korištenje nadimka na internetu, zato što je uobičajeno teško da vas identifikuju putem nadimka, ali pazite koliko i koje informacije o sebi odajete na internetu.

Neprihvatljivi sadržaji – neki materijali na koje naiđete na internetu mogu biti neukusne prirode. Na primer, na ovom nivou, igre sa patuljcima sadrže neprilične i nepristojne materijale.

Snimanje – bitno je dobro razmisliti prije nego što snimate nešto sa interneta. Da li znate o čemu se radi i ko ih je postavio? Neki fajlovi će sadržati viruse koji mogu da oštete vaš kompjuter. Ako niste sigurni oko nekog fajla, onda je bezbjednije ne koristiti ga.

Online identitet

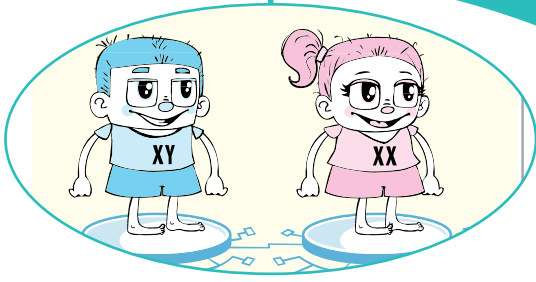
Druga lekcija

Komunikacija preko interneta je sve popularnija kod mladih ljudi, koji su revnosni korisnici novih tehnologija koje omogućuju bržu i efikasniju komunikaciju. Komunikacija na internetu zahtijeva od korisnika da uspostavi online identitet. Za komunikaciju na internetu se često vjeruje da je anonimna, a djeca i mladi ljudi otvoreno priznaju da na internetu govore i rade stvari koje im ne bi ni pale na pamet da čine u stvarnom svijetu. U jednoj nedavnoj studiji, jedna mlada osoba kaže “kako mi se može nešto desiti dok sjedim ovdje, u mojoj sobi?”

Kao roditelji i nastavnici, mi ohrabujemo našu djecu da se osećaju sigurnim u kući i u školi: To je tip okoline u kojima mi želimo da oni odrastu. Ipak, percepcija da je dijete sigurno dok koristi internet kod kuće bez pravog nadzora pogrešna je i može dovesti djecu u rizične situacije. Roditelji i nastavnici treba da budu svjesni nekih mogućih rizika sa kojima se djeca i mladi mogu suočiti na internetu.

Prije nego što počnu da igraju “Kroz Divlju šumu weba”, od igrača se traži da odaberu svoj identitet. Biraju svoj nadimak, a takođe treba da daju par ličnih informacija - uzrast i zemlju iz koje dolaze. Ukažite djeci da treba da budu pažljivi sa količinom ličnih informacija koje postavljaju na internetu, zato što se internet lako pretražuje i moguće je povezati male količine informacije kako bi identifikovali ili locirali nekoga. Ovde bi bilo dobro pomenuti da kada se registrišu za novu uslugu ili sajt za društveno umrežavanje, ne mora da popune svako polje u formularu za registraciju. Obaveza je popuniti samo polja sa zvjezdicom, pa ipak, većina ljudi dodaje mnogo dopunskih, a nepotrebnih informacija.

Biranje nadimka

Kada djeca biraju nadimke, savjetujte ih da ne odaberu nešto što je očigledno pa će drugi lako napraviti vezu. Ako je lako identifikovati nekoga po nadimku, onda to može biti jednako riskantno kao i korištenje njihovog pravog imena. Takođe treba da razmisle od vrsti nadimka koju će odabrati, zato što nadimci mogu da ostave pogrešni utisak o osobi, što može donijeti određeni rizik.

Internet daje djeci i mladima sjajnu mogućnost da eksperimentišu sa svojim identitetom, i to može biti veoma pozitivno iskustvo. Ipak, mora da razmisle dobro ko sve može da vidi informacije koje oni postavljaju na internetu o sebi i o drugima.

Aktivnost

Od igrača se traži da odaberu junaka/kinju koji će ih predstavljati u igri kako bi mogli da igraju. To je idealna mogućnost za razgovor o privatnosti i vrsti informacija koje djeca mogu da odaju na internetu.

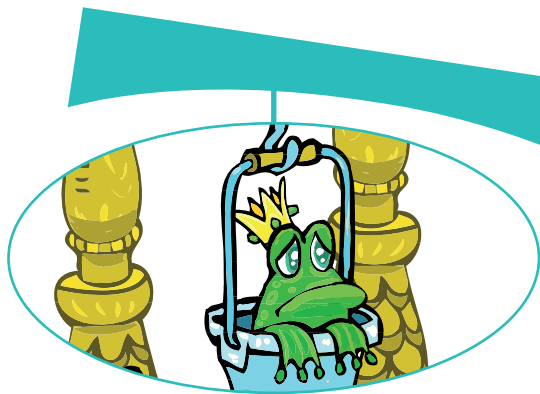
Preuzimanje drugog identiteta na internetu (30-45 minuta)

Dajte djeci zadatak da kreiraju svoj profil koji bi postavili na internetu. Koje vrste informacija će uključiti? Razgovarajte o činjenici da, zbog toga što korisnici mogu da se pretvaraju da su neko drugi na internetu, mnogi ljudi sa kojima komuniciramo nisu ono za šta se predstavljaju. To što neko kaže da je trinaestogodišnji dečak iz Švedske ne znači da je to istina. Neka djeca posjeduju višak povjerenja i teško razumiju da drugi možda ne govore istinu o svom identitetu.

Kad djeca završe rad na svojim profilima, ako je moguće, podijelite ih za rad po grupama da identifikuju pozitivne i negativne strane davanja lažnog identiteta na internetu. Nakon što razmotre temu sa svih strana, dajte djeci mogućnost da promijene svoj identitet/profil ako smatraju da to treba da urade.

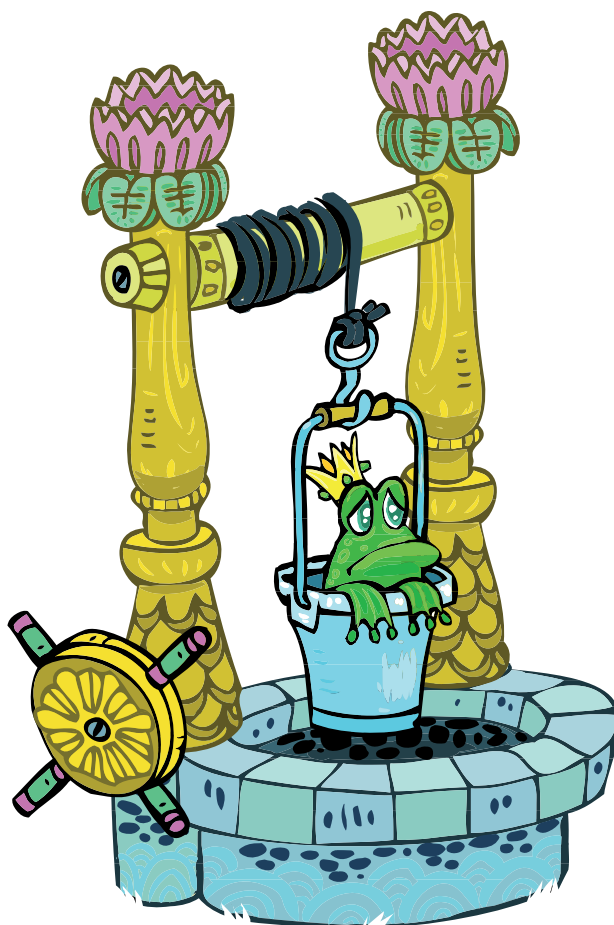
Razlike između stvarnog i virtuelnog svijeta (20-30 minuta)

Pitajte djecu da navedu razlike u razgovoru online i razgovoru offline. Navedite ih da shvate da u stvarnom svijetu ne počinjemo razgovor sa strancima tako često, a u svijetu interneta, neki ljudi lako ulaze u razgovor sa ljudima koje nikad u životu nisu sreli. U stvarnom svijetu, ljudi imaju tu prednost da mogu da vide sa kim razgovaraju, što nije slučaj na internetu. Koje druge razlike djeca mogu da otkriju?

Postoji nekoliko osnovnih pravila da djeca budu sigurna na internetu.

- Nije dobra ideja susresti se sa nekim koga ste upoznali samo na internetu. Ako planirate da to učinite, najprije razgovarajte o tome sa roditeljima ili odraslom osobom u koju imate poverenja, i idite na susret samo ako se saglase da vas podržavaju.
- Ako vam bilo šta na internetu stvara nelagodu, recite odrasloj osobi u koju imate povjerenja.
- Govorite istinu i štitite vaše lične informacije kada ste na internetu, ali sjetite se da neće svi ljudi biti isto toliko otvoreni kao što ste vi.

Učimo o dječjim pravima

Treća lekcija

Dok prolaze kroz igru, igrači će sakupljati svitke koji se odnose na različita dječja prava. Djeca koja su igrala barem jedan dio igre, već su vidjela i pokupila jedan ili više svitaka. To je dobra prilika za djecu da razmisle šta oni misle da su njihova prava. Koja su prava neotuđiva i nisu predmet dogovora?

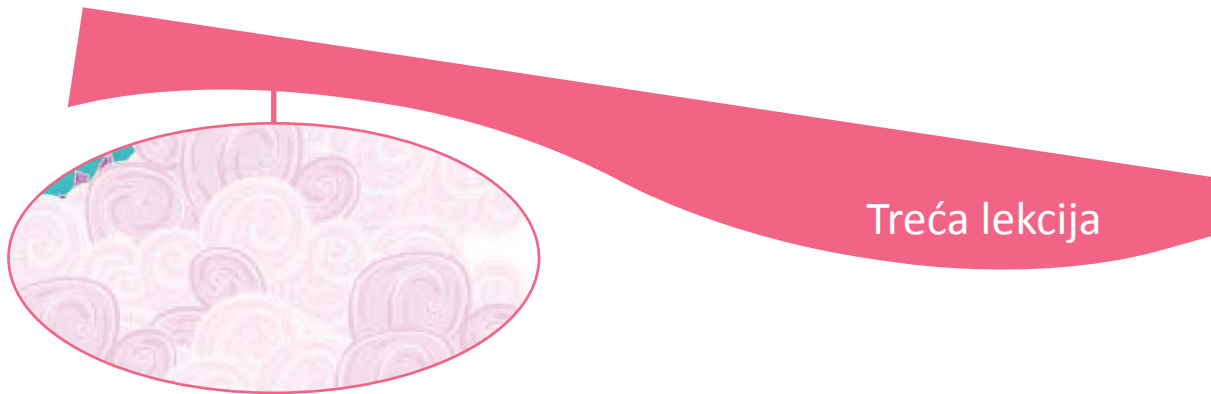
Nažalost, internet je osigurao novi prostor za iznošenje uvredljivih i nepristojnih stvari o drugima. Na neki način, nemogućnost da vidimo osobu sa kojom govorimo, ili o kojoj govorimo, omogućava korisnicima da budu mnogo direktniji nego što bi bili u razgovoru licem u lice.

Instrumenti na internetu kreirani od korisnika su doprineli pojavi novog fenomena zvanog "sexting" gde djeca i mladi šalju prijateljima slike seksualnog sadržaja na kojima su oni ili druge osobe. Mada većina njih kaže da to ne bi učinili u stvarnom životu, činjenica da imaju pristup potrebnoj tehnologiji za snimanje fotografija i videa i njihovog postavljanja na internet znači da je slikanje i objavljivanje slike jednostavan proces.

Aktivnost

Diskusija (30 minuta)

Šta djeca misle, koja bi trebala da budu njihova prava? Dozvolite im upotrebu papira da zapišu svoje ideje. Koristeći teme različitih svitaka koje će djeca vidjeti u igri (znanje, zaštita, učešće, pravda, obrazovanje i zdravlje), zatražite da podijele svoje ideje u tih šest kategorija. Razgovarajte o pravima djece navedenim u Konvenciji UN o pravima djeteta koja su potencirana u igri, koristeći tabelu na strani 14. Igra ohrabruje igrače da budu dobri građani davanjem mogućnosti igračima da pruže pomoć drugima.

Svaki svitak se može iskoristiti za pomaganje likovima koje će djeca susresti tokom igranja. Pitajte ih da li su iskoristili svitke na taj način. Ne moraju da pomažu likovima koje susretnu, ali ako to ne urade, neće moći da igraju Sakupi svitke igru u e-gradu.

“Composito – Manual on Human Rights Education for Children” priručnik o obrazovanju djece o ljudskim pravima Savjeta Evrope takođe sadrži vježbe i aktivnosti na polju ljudskih prava za djecu.

Dječja prava i internet (30-45 minuta)

Imajući u vidu da se u igri raspravlja o dječjim pravima, upitajte djecu da kažu koja prava oni misle da su najvažnija dok koriste internet. Koja pravila bi, po njima, trebalo da postoje? Podijelite djecu u grupe od po četvoro da odluče o jednom kodeksu ponašanja za korisnike interneta. Na kraju sesije neka svaka grupa predstavi svoje ideje ostatku razreda

Dopunske aktivnosti (1 sat) (za sposobniju i stariju djecu)

Rasprava o dječjim pravima daje odličnu šansu za debatu:

- odaberite jedno dječje pravo;
- podijelite razred u tri grupe (dvije manje i jedna velika grupa) i objasnite da će jedna grupa braniti odabrani stav, a da će se druga grupa suprotstaviti tom stavu. Treća grupa će odlučiti koja je od manjih grupa bila ubjedljivija u svojoj argumentaciji i odabrati pobjednika;
- dajte grupama dovoljno vremena da osmisle svoje argumente (u zavisnosti od uzrasta i sposobnosti djece, možda će im trebati podrška odraslih u ovoj aktivnosti)
- počnite debatu, dajući svakoj grupi vrijeme da predstavi svoj argument i dozvolite članovima treće grupe da postavljaju pitanja;
- pitajte treću grupu da glasa ko je pobijedio.

Zavisnost

Četvrta lekcija

Kako raste broj djece i mladih koji provode vrijeme igrajući igre na internetu, raste i zabrinutost da će to voditi zavisnosti od tog tipa aktivnosti. Mnoge online igre su veoma privlačne i uzbudljive za one koji ih igraju. Roditelji govore da njihova djeca provode sve više vremena igrajući online igre.

Aktivnost

Koliko vremena provodim...?
(trajanje do jednog sata, plus vrijeme potrebno da bi se sakupili podaci)

Usmjerite djecu na dio "Kroz divlju šumu weba" gdje su sreli Matovilku.

Matovilka nije bila oteta; igrala je kompjuterske igrice po cijeli dan i postala je zavisna od njih. Toliko je bila zanesena igrama da se sakrila u staru kulu gdje niko neće moći da je uznemirava. Zato nikad nije otišla frizeru.

Šta bi djeca uradila da je neko od njihovih drugova u takvoj situaciji? Gdje će potražiti pomoć?

Koliko djece igra online igrice? Koliko dugo igraju prije nego što prestanu? Da li su svjesni koliko vremena su proveli igrajući? Naložite djeci da vode dnevnik tokom jedne nedjelje kako bi vidjeli koliko vremena provode u različitim aktivnostima (uključujući i vrijeme koje provode u aktivnosti napolju - o listi se možete unaprijed dogovoriti na času). Da li mogu da naprave grafikon ili statistički kolač da pokažu koliko vremena u jednoj nedjelji su proveli radeći različite aktivnosti?

Četvrta lekcija

Da li su djeca iznenađena rezultatima? Objasnite da je igranje igara na internetu prihvatljivo, ali razgovarajte o potrebi da se postigne ravnoteža između aktivnosti, a ne da se sve fokusira na igranje igrica ili korištenje kompjutera.

Napomena: U razredu može biti djece koja provode mnogo vremena igrajući online igrice. Jako je bitno da, možda i nehotеći, ne izdvojimo takvu djecu iz grupe. Ne treba tražiti od djece da stave svoja imena na grafikone.

Privatnost

Peta Lekcija

Kako je sve lakše djeci i mladima da kreiraju sadržaje na internetu, javljaju se izazovi za nastavnike da objasne povezane rizike i opasnosti. Djeca treba da su svjesna da, kad jednom postavite nešto online, nemoguće je povući ga. Naravno da mogu da pobrišu informacije koje su postavili u svom profilu, ali ne mogu da budu sigurni da drugi nisu kopirali te informacije. Djeca veoma često nisu svjesna mogućnosti da podešavaju nivo privatnosti na njihovim nalogima na internetu. Bitno je naglasiti da njihovi online profili treba da budu privatni (t.j. da mogu da ih vide samo gosti koje su oni pozvali). Nažalost, djeca i mladi rijetko razmišljaju o svojoj publici i nisu svjesni ko sve možda gleda njihove profile.

Kada djeca stignu do Infotopije, mogu da pogledaju jedan blog (online dnevnik). Blog sadrži informacije koje je ostavila Snjeguljica. Ona je dala previše ličnih informacija i to bi moglo da je dovede u opasnost.

Aktivnost

Prinčev blog (30 minuta)

Pogledajte sadržaj bloga ispod i osigurajte da svako dijete dobije primjerak. Neka zaokruže one lične podatke koje Snježana nije trebala da da. Mogu li oni da kreiraju “bezbjedan” blog članak?

Ponovo naglasite da se internet zasniva na demokratiji i da svako ima pravo da se uključi. Mrežu stvaraju svi i može je koristiti svako. To znači da svako može da vidi informacije koje postavite na internetu, osim ako one nisu pažljivo zaštićene.

Peta lekcija

Upitajte djecu da pregledaju svoje vlastite profile (ako ih imaju) i da razmisle o informacijama koje su postavili. Da li bi bili sretni da njihovi roditelji ili staratelji mogu da to vide?

Lozinke (45 minuta)

Iskoristite priliku dok razgovarate o privatnosti da razmotrite i pitanje lozinke. Djeca će naučiti više o lozinkama kada stignu do Infotopije (vidi dalje u tekstu). Upitajte djecu da unesu sljedeće informacije na posteru kako bi objasnili drugima zašto su lozinke tako važne.

- Lozinka je kao tajna - ne odajite lozinku drugim ljudima!!
- Ne koristite lično ime - suviše lako će vas identifikovati !
- Ne snimajte lozinku na kompjuteru, čak i ako vas kompjuter upita da li to želite; ako neko drugi koristi isti kompjuter, može da posjeti sajt sa vašom lozinkom.
- Iskoristite mješavinu brojki i slova, ali budite sigurni da ćete upamtiti lozinku kada se sljedeći put logirate.
- Nikad ne zapisujte lozinku na papir koji svako može vidjeti.

Sigurnost

Šesta lekcija

Internet je medium kojim se lako može pristupiti svakakvim materijalima. Mogu se preuzeti knjige, filmovi i muzika, kako legalno tako i ilegalno. Za većinu djece se vjeruje da ne obraćaju pažnju na autorska prava i intelektualno vlasništvo, ali istraživanja ukazuju da oni zapravo ne razumiju ta pitanja, a ne da ne brinu o njima.

Drugi problem sa kojim se djeca mogu suočiti pri preuzimanju materijala su virusi. Većina odraslih jako paze kada preuzimaju nešto, ali djeca ne dijele tu zabrinutost i rijetko razmisle dvaput pre nego što instaliraju neki softver ili puste muziku ili video koje su našli na sumnjivim izvorima na internetu.

Na nekoliko mjesta u igri, djeca se podsećaju da treba da budu izuzetno pažljiva kada preuzimaju fajlove sa interneta.

Preuzeti fajlovi mogu sadržati viruse ili spyware. To je kao priča "Čarobni grah" .Posadite nešto u vaš kompjuter i onda to raste i raste! Na kraju može da uništi čitav kompjuter. Obavezno instalirajte anti-virusni program i preuzimajte fajlove samo sa sajtova u koje imate povjerenja.

Aktivnost

Bezbjedni kompjuter (45 minuta)

Dajte zadatak djeci da dizajniraju poster koji prikazuje bezbjedan kompjuter. Koje elemente treba da uključe? (zaštitu od virusa, anti-spam program ili filter za spam poruke, anti-spyware, lozinke). Do sada su djeca, ili trebalo bi da su završili najveći dio igre i dobro razumiju glavne elemente koji su potrebni za bezbjednost njihovih kompjutera i informacija.

Dječja prava u stvarnom svijetu

Sedma lekcija

Tokom igre, djeca su imala prilike da pomognu drugima svitcima koje su sakupili. Sada kada imaju određeni nivo razumijevanja dječjih prava, šta misle da mogu da učine da pomognu onima koji ne uživaju u istoj slobodi koju oni imaju u stvarnom svijetu?

Aktivnosti

Odaberite nevladinu organizaciju (NVO) (do 1 sata)

Pitajte djecu da li mogu da se sjete nekih od likova kojima je bila potrebna pomoć u igri. Ko je to bio i zašto im je bila potrebna pomoć? U igri su djeca mogla da upotrijebe svitak da poprave stvari, ali šta mogu učiniti u stvarnom životu da pomognu onima koji su imali manje sreće od njih?

Ohrabrite razred kao grupu da počne diskusiju o potrebama drugih i, tamo gdje može, dajte im neke primjere djece kojima su oduzeta prava.

Predstavite djeci nekoliko NVO koje odgovaraju njihovom položaju ili neka samo predložite neke (najviše 4). Neka onda jedno ili dva djeteta objasne razredu šta radi svaka od odabranih nevladinih organizacija. Onda djeca treba da glasaju sa svog favorita, NVO čiji bi rad na zaštiti djece i njihovih prava podržali.

Kada odaberu nevladinu organizaciju, razgovarajte sa djecom o načinima na kojima mogu da je podrže, na primjer, sakupljanjem fondova, podizanjem svijesti, volonterskim radom, i tako dalje.

Sedma lekcija

Razmjena znanja sa drugima u školi (1 sat)

Podijelite razred u šest kategorija po šest tema - znanje, zaštita, učešće, pravda, obrazovanje i zdravlje. Neka svaka grupa dizajnira poster da podigne svijest o svakom od tih prava kod drugih učenika u školi. Razgovarajte o načinima kako da poster postane efektivniji. Poster treba da bude privlačan za oko i da koristi mješavinu teksta i slika. Kako da osmisle poster koji će imati najviše uticaja?

Elektronski grad Kometa

Osma lekcija

Kada djeca završe tri nivoa igre, pristižu u e-grad Kometa. Kometa je opisana kao mjesto gde djeca mogu “da se zabavljaju, da podijele snove i ideje; grad je slika svijeta u kojem bi voljeli da žive”.

U Kometi treba sakupiti 6 novčića: e-zabava, e-škola, e-dom, e-gradska vijećnica, e-parlament, e-sud. Kada sakupe sve novčiće, djeca postaju e-građani Komete a njihova se imena zapisuju u Kuću slavnih.

Ako su djeca uspjela da spase sve likove koje su sreli u šumi upotrebljavajući svitke, onda mogu da odigraju i Sakupi svitke igru. Ako to nisu uradili, mogu da pogledaju na mapi (koja se otvara klikanjem na kompas u gornjem desnom uglu ekrana) da vide koje su likove propustili. Klikanjem na lik vratiće ih na to mjesto u igri gdje mogu da upotrijebe svitak.

Aktivnost

Prezentacija (30 minuta za planiranje aktivnosti, najmanje 1 sat da se kreira prezentacija)

Kada djeca završe igru, imaće bolje razumijevanje dječjih prava. Razgovarajte kako se ta prava primjenjuju na lokalnom nivou, t.j. u školi. Da li u školi postoji školski savjet? Da li se slušaju stavovi djece? E-grad sadrži mnogo paralela sa demokratijom na nivou škole, fokusom na pravdu, pravom na učestvovanje i poštovanje za druge i za sebe.

Na osnovu znanja i razumijevanja koja su stekli o dječjim pravima i e-sigurnosti, podijelite razred u grupe od šest učenika i dajte im zadatak da kreiraju prezentaciju (za roditelje, školski savjet ili za druge razrede) kako bi pokazali svoje znanje i educirali druge. Dozvolite

djeci da koriste koji medij hoće, ali da obavezno razmisle o publici. Kako mogu da postignu najveći uticaj? Šta će im biti potrebno? Ohrabrite ih da osiguraju da svi članovi grupa dobiju svoju ulogu

Ova aktivnost će omogućiti djeci da pokažu šta su naučili, a u isto vrijeme da podignu svijest o igri i pitanjima kojih se ona dotiče kod drugih.

Aktivnost

Idealni grad (10 minuta za objašnjenje, jedan sat sljedećeg dana za diskusiju)

Neka djeca razmisle od svom idealnom gradu u realnom životu. Neka napišu kratak tekst da ga opišu (maksimalno jedna ili dvije strane). Razgovarajte o tekstovima u razredu i pitajte djecu da glasaju koji im se od gradova najviše dopada. Pošaljite tekst gradonačelniku. Ako je moguće, prevedite tekst na engleski ili francuski jezik i pošaljite ga Savjetu Evrope. Tekst će biti objavljen na internet strani Savjeta Evrope, a razred će dobiti mali poklon od Savjeta.

kometa@coe.int

Odabrana literatura

Violence reduction in schools training pack, Council of Europe Publishing: 2009

Living and learning democracy: introducing quality assurance of education for democratic citizenship in schools, Council of Europe Publishing: 2008

How all teachers can support citizenship and human rights education, Council of Europe Publishing: 2008

Teaching democracy – A collection of models for democratic citizenship and human rights education, Council of Europe Publishing: 2008

Compasito – Manual on human rights education for children, Council of Europe Publishing: 2008

Compass – A manual on human rights education with young people, Council of Europe Publishing: 2002

The Internet literacy handbook – A guide for parents, teachers, young people, Council of Europe Publishing: 2006

(Ažurirana flash verzija je postavljena na strani <http://www.coe.int/internet-literacy-handbook>)

Gradimo Evropu sa djecom i za djecu

Izdanja

Violence reduction in schools training pack: 2009

Campaign pack – Raise your hand against smacking!: 2009
ISBN 978-92-871-6624-1

International justice for children: 2008
ISBN 978-92-871-6534-3

Eradicating violence against children –
Council of Europe actions: 2008
ISBN 978-92-871-6432-2

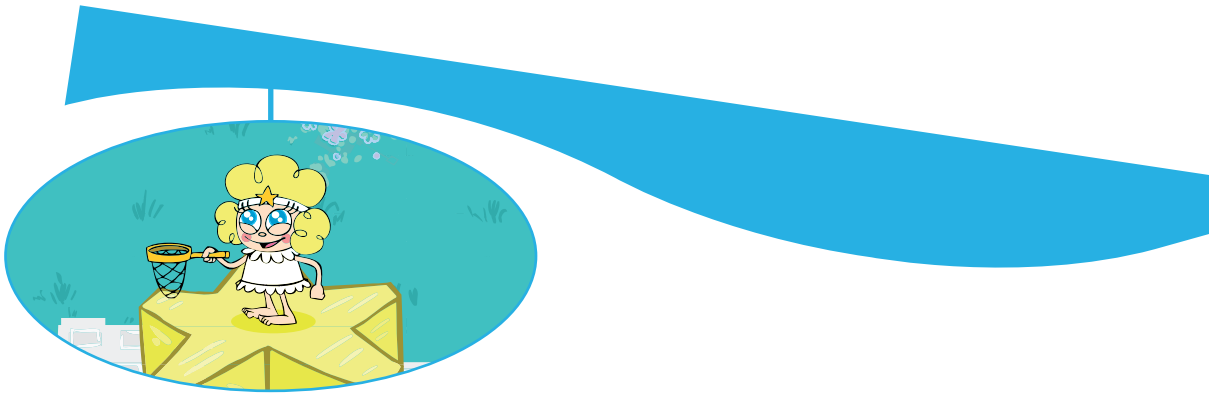
Off the books – Guidance for Europe's parliaments on law reform to eliminate corporal
punishment of children: 2008

Eliminating corporal punishment – a human rights imperative for Europe's children: 2007
ISBN 978-92-871-6182-6 (new edition)

Abolishing corporal punishment of children – Questions and answers: 2007
ISBN 978-92-871-6310-3

Parenting in contemporary Europe – A positive approach: 2007
ISBN -92-871-6135-2

Highlights (Monaco Conference): 2007

The Internet literacy handbook: 2006

ISBN 978-92-871-5939-7

(Ažurirana flash verzija nalazi se na internetu na adresi <http://www.coe.int/internet-literacy-handbook>)

Violence reduction in schools – How to make a difference: 2006

ISBN 978-92-871-5870-3

Program Savjeta Evrope “Gradimo Evropu sa djecom za djecu” ima za cilj da promoviše i osigura poštovanje dječjih prava u Evropi, i da zaštiti djecu od svih vrsta nasilja. Za više informacija, posjetite <http://www.coe.int/children>

ISBN naslovi mogu biti naručeni kod Council of Europe Publishing,
<http://book.coe.int>

Za ostale naslove, pišite na: children@coe.int

Izdavanje priručnika kao i obradu prevod i štampu pomogli:

Vijeće Europe pripremilo je online igru "Kroz Divlju šumu weba" kako bi pomogla djeci u učenju osnovnih pravila bezbjednosti na internetu. Koristeći poznate bajke, igra vodi djecu kroz lavirint mogućih opasnosti na putu ka divnog e-gradu Kometa, učeći ih kako da štite svoj identitet i osobne podatke, učestvuju u razgovorima u sobama za chat, prepoznaju sajtove i online igre sa štetnim sadržajima, razviju kritički pristup informacijama dostupnim na internetu, i zaštite svoje računare od spama i virusa. Igra takode promovira neke ključne koncepte i vrijednosti koje pocrtavaju rad Vijeća Europe, kao što su demokratija, poštovanje drugih osoba i poštovanje dječijih prava.

Igra, namjenjena prije svega djeci od 7 do 10 godina, je već dostupna na 22 jezika (albanski, bugarski, nizozemski, engleski, finski, njemački, grčki, mađarski, talijanski, letonski, litvanski, malteški, poljski, portugalski, romski, rumunjski, ruski, srpski, slovenački, španski i turski), a nove jezičke verzije su u pripremi. Ovaj nastavni paket namenjen je nastavnicima i trenerima, koji ga mogu snimiti sa našeg websajta i odštampati. Paket predstavlja uputstva za razgovor o bezbjednosti na internetu i dječijim pravima sa njihovim učenicima.

"Building a Europe
for and with Children"
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
www.coe.int/children
children@coe.int

Vijeće Europe

Vijeće Europe je međunarodna organizacija osnovana 1949. godine i trenutno ima 47 država članica. Njena uloga je promocija i unapređivanje ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Uspostavlja zajednička demokratska načela zasnovana na Evropskoj Konvenciji o ljudskim pravima, kao i drugim konvencijama i preporukama koje se odnose na zaštitu osoba, što naravno uključuje i 150 miliona djece u Evropi.

Program "Gradimo Evropu za djecu i sa djecom" bavi se promocijom dječijih prava i zaštitom djece od nasilja. Program uključuje djelovanje na nekoliko polja, uključujući i nasilje u porodici i u školi, obrazovanje o ljudskim pravima, djeca i internet, i djeca i pravosudni sustav. Za više informacija o našim konvencijama, sastancima i publikacijama, kao i našu online igru "Divlja šuma weba", posjetite naš website.

Više informacija usmjereno na djecu i djecu na internetu u Bosni i Hercegovini možete pronaći na dječijim web adresama:

www.mhrr.gov.ba www.mab.gov.ba

www.ecn-eeb.ba www.oneworldeeb.org www.coe.ba